

Digitaalinen nuorisotyö oppilaitoksissa

Eerikäinen [00:00:00]: Terve taas Nuoskan podcastista. Tällä kertaa ajateltiin, että tarinoitaisiin vähän digitaalisesta nuorisotyöstä koulu- ja oppilaitosympäristössä. Meillä on vieraana Miro Putkonen, oppilaitosnuorisotyöntekijä Vantaan ammattiopiston Variasta. Tervetuloa.

Putkonen [00:00:18]: Kiitos, kiitos. Morjesta.

Eerikäinen [00:00:20]: Tosiaan tätä on pitkään suunniteltu ja mietitty, että Nuoskan podcasteihin pitäisi tämä digitaalinen nuorisotyö saada mukaan. Monillehan tämä on varmasti tuttua. Mehän tiedämme, että digitaalisen median teknologian hyödyntämistä on suomalaisessa nuorisotyössä tehty pitkän aikaa. Se näkyy monella tavalla, erilaisena toimintana, tekemisenä. Koulu- ja oppilaitosnuorisotyöstä meillä on ollut pikkaisen tarinaa tuolla pienryhmätoimintojen esittelyjen yhteydessä, esimerkiksi siitä, että miten siellä on tehty, järjestetty näitä ryhmiä. Varsinkin tuolla korona-aikaan verkon välityksellä. Siellä on ollut ihan hyviä kokemuksia. Mutta sinulla, Miro, ilmeisesti on vähän enemmänkin näkökulmaa. Olet aika paljon tätä hommaa tehnyt, ja sosiaalista mediaa hyödynnät nuorisotyössä. Puhutaan siitä tänään, ja pääset vähän kertomaan, minkälaisia asioita olet tehnyt. Ja toivottavasti inspiroituvat tämän podcastin kuulijat kokeilemaan itse eri välineiden, teknologioiden ja kanavien hyödyntämistä siellä omassa koulu- ja oppilaitostyössä. Me puhumme tässä varmaankin ammattiopistoympäristöstä, oppilaitosympäristössä tapahtuvasta digitaalisesta nuorisotyöstä. Mutta voisin kuvitella, nyt en etukäteen vielä mitään tästä aiheesta kuulematta sinulta asiantuntijana, että nämä asiat, menetelmät ja jutut, mitä sinä siellä olet tehnyt, niin on kyllä sovellettavissa sitten vaikka ylä- ja alakouluympäristöissä aivan hyvin.

Putkonen [00:02:02]: On, ja sitten varmaan paljon tässä on myös sellaista, mitä pystyy hyödyntämään, ihan vaikka nuorisotilatyöskentelyssä ja ylipäätään kun nuorten kanssa on tekemisessä. Että tämä duuni ei ole sillä lailla niin sidottu, tai se, mitä minä teen digitaalisessa ympäristössä, ei ole niin puhtaasti sidottu nimenomaan oppilaitosympäristöön.

Eerikäinen [00:02:18]: Nimenomaan. Ja mennään heti tuohon, sinun taustoihin. Millainen kokemus sinulla on? Mitä sinä olet tehnyt? Miten olet toteuttanut tätä digitaalista nuorisotyötä nimenomaan siellä koulu-oppilaitosympäristössä? Ja miten se sinun näkemyksesi mukaan, kokemuksen mukaan, täydentää tätä muuta kohtaamista, ja ohjaamistyötä siellä?

Putkonen [00:02:39]: Joo, minä olen ollut päälle vuoden täällä oppilaitosnuorisotyön puolella. Että se homma on lähtenyt pikkuhiljaa. Ja tosiaan digitaalinen nuoristotyöhän on ihan järkyttävän iso konsepti, että jos me lähettäisiin tavallaan sitä koko juttua funtsimaan läpi, niin olisimme täällä vielä viikonlopun jälkeenkin. Niin tuota, nyt ehkä eniten tämä verkkokohtaamisen puoli on ollut lempilapseni nyt tässä hommassa. Ja se sellainen perusduuni, mitä siellä teen, on ehkä niin kun sitä keskustelua. Luon, ja sellaista interaktioa ja otan sisältöä eri kanaville. Meillä on myös tuollainen koko Varian, meillä on siis neljä toimipisteitä täällä Varian ammattikoulussa. Ja meillä on sitten yhteinen Discord-palvelin, missä on sitten kaikilta toimipisteiltä jengiä, ja melkein kaikilta aloilta meillä on jotain porukkaa. Eli lähinnä sellainen niin kun interaktio ja juttelu, ja sellaisen turvallisen tilan luominen verkkoalustoille on ollut sellainen tähtäin tässä kohtaa.

Eerikäinen [00:03:41]: Eli tarkoittaako tämä, että käytännössä luot tällaisia nuorille tarkoitettuja tiloja sinne digimaailmaan ja -ympäristöön?

Putkonen [00:03:51]: Kaikilla sosiaalisen median kanavilla se ei ole ehkä ihan helppoa, että voi vain tehdä sellaisen tilan. Mieltii vaikka Instagramia, niin sitten ehkä... No kommenttikentät voi periaatteessa olla sellaista tilaa. Mutta sitten mieltii vaikka Discordia, joka on oikeasti yhteisöpalvelin, niin siellähän se on se tila helpompi tehdä. Jotkut ovat enemmän sellaiseen viestimiskäyttöön ja keskusteluihin, ja toiset sitten saattavat olla enemmän juuri tällaiseen yhteiseen hengailuun.

Eerikäinen [00:04:24]: Joo, tuo on mielenkiintoista. Puhutaan vielä noista alustoista myöhemminkin. Mutta minkälaisia asioita siellä tapahtuu, sitten kun te olette ja hengaatte? Miten sinä näyt siellä nuorisotyöntekijänä, onko siellä muita nuorisotyöntekijöitä? Ja mitä siellä nuoret ja opiskelijat tekevät? Mitä siellä tapahtuu?

Putkonen [00:04:43]: Jos lähdetään vaikka alusta kerrallaan vähän liikkeelle, että miten se arki toimii, niin esimerkiksi Instagramiin, niin sinne laitan aina joka päivä stooria, ja yleensä koitan laittaa sekä sellaista viihdesisältöä, että sitten interaktioa, pohjasta. Eli laitan kysymyksiä, jotain kisoja, kysyn mielipiteitä, vähän saa herätettyä sieltä ihmisiä, ja sitten sitä kautta saadaan sekä osallistettua nuoria, ja sitten myös saadaan sellaisia oven avauksia keskusteluille. Eli minä laitan vaikka kysymyksen, jonkun hassun meemin ja sitten kysymyksen siihen, että no miten sinä nukut yleensä, kuinka monta tuntia nukut, ja sitten jengi vastailee ja sitten minä sieltä nappaan, että ai sinä nukut vain kolme tuntia. No minkä takia, ja niin edelleen. Todella hyviä keskustelun avauksia saa. Sitä kautta laittaa vain yleisiä kysymyksiä ilmoille. Sitä on helppo käyttää myös tiedottamisen välineenä niille, jotka ovat siellä. Snapchatissa käytännössä sama juttu, eli laitan stoorit sinne. Sitten jengi käy

reagoimassa, ja osa on ihan vain sellaista niin kun hihiä, [joka?? 00:05:48] näyttää tyhmältä tällaisen ihmeellisen mitkä nämä nyt ovatkaan, nämä filtterin kanssa. Ja sitten minä sieltä keräilen vain vastauksia ja juttelen siellä ihmisten kanssa. Minulle on niin kun tärkeää, että saadaan tavoitettua nuoria, jotka eivät ole välttämättä koulussa, jotka saattavat olla työharjoittelussa kipeänä, loma-aikoina, niin tuo on hyvä väline pitää kontakti aina ja missä tahansa. Discord on tosiaan se meidän, missä nuoret keskenään hengailevat, niin meillä on jotain kisoja duunaillaan, sitten yhteisötaideprojekteja mahdollista tehdä. Sitten vain laitetaan, siellä voi jakaa musiikkia tai kuvia. Meillä on juuri tullut uutena Lemmikki, tällainen kanava, missä jengi postaa vain tavaraa niiden lemmikeistä. Meillä on esittäytymiskanava, missä kaikki voivat esitellä itsensä ja sieltä voi sitten mennä, voi tutustua ja sitten erinäisiin niin kun pelaamiseen. Meillä ovat monet menneet pelailemaan yhdessä meidän serverin kautta erilaisiin juttuihin.

Eerikäinen [00:06:55]: Nyt minulle tulee vähän tässä, menen vähän hämilleen, tässä olisi niin paljon kysymyksiä, mitä voisi esittää, kun kuuntelen tuota sinun tarinaa, ja sitten sitä, miten paljon olen amis-nuorten kanssa ollut tekemisissä ympäri Suomea, ja sellaisia, mitä asioita ne toivovat siellä kouluyhteisöltä ja siellä koulussa olemiselta, ja mitä nuorisotyö voi siellä olla tukemassa. Miten tämä, olet huomannut esimerkiksi tämä Discord-kanava, niin tuoko tämä esimerkiksi eri ammattialojen opiskelijoita yhteen ja millaista se yhteisöllisyys siellä on, mikä siellä rakentuu? Minkälaisena lisänä sinä näet sen siihen muuhun siellä koulussa tehtävään työhön?

Putkonen [00:07:34]: Minä olen itse kokenut, että täällä ammattiopistopuolella se on todella helppo jämähtää sen oman osaamisalan kanssa ja sen oman luokan kanssa. Varsinkin kun, jos miettii vaikka Myyrmäkeä, niin meillä on kolme eri rakennusta. Sähköllä on vaikka oma rakennuksensa siellä ja niillä on oma taukotilakin siellä. Niin se on todella helppo, että vain sähköläisten kanssa on, eikä oikein muiden kanssa kontaktissa. Mutta tuolla Discordissa meillä on tosiaan kaikilta toimipisteiltä ja suurimmalta osalta osaamisaloja, ja ne siellä hengailevat ja juttelevat kaikki ihan yhdessä läjässä keskenään. Ja sitten olen digannut siitä, että tosiaan meillä on todella vahva moderaatio siellä, niin sitten se pystyy olemaan auki myös silloin, kun minä en ole itse siellä vahtimassa. Niin sitten siellä myös niin kun koulun ulkopuolella ne ovat paljon tekemisissä. Ja todella sellainen normi juttu, mitä ne tekevät, on käydä pelaamassa juuri, että ne tietävät, että okei, tämä ja tämä pelaa Overwatchia, niin mennään, hei, viettämään perjantai-iltaa, että mennään kaikki pelaamaan Overwatchia. Niin, että ne ovat löytäneet sieltä, ja minulle on kerrottu, että ne ovat löytäneet sieltä kavereita, ja ovat vapaa-aikaa viettäneet keskenään. Olen todella iloinen siitä.

Eerikäinen [00:08:41]: Tuo on jo hieno juttu, ja tuo osaltaan vahvistaa sitä käsitystä, minulla on ollut Discordista. Sehän tuli silloin... No, korona-aikaanhan sitä otettiin oikein rytinällä käyttöön digi-nuorisotyössä. Ja se oli ehkä vähän ristiriitastakin silloin. Ja siitä käytiin paljon keskustelua, että toimiiko se, ja onko se hyvä väline. Ja onko se pelkästään näissä

peliyhteisöissä viihtyvien nuorten juttu, miten sitä saa... Mutta jotenkin tämä Discord on kuitenkin... Minun nähdäkseni yksi niistä harvoista alustoista, joka on pitänyt päänsä pinnalla tässä vuosien varrella ja saanut sitten tällaista, jalostunut oikeastaan niin kun... Siinä on paljon hienoja ominaisuuksia, ja niitä on nyt opittu käyttämään ja on opittu ottamaan näitä botteja, moderointia siihen tueksi. Muuallakin nuorisotyön puolella on mielenkiintoisia tiloja ja yhteisöjä saatu aikaiseksi.

Putkonen [00:09:38]: On, ja samalla tavalla kuin miten nuorisotilatkin on koitettu luoda sellaiseksi nuoren omaksi tilaksi, niin olen myös koettanut tuonne Discordiin, että se nimenomaan että siellä on ne kanavat, mitä he haluavat, siellä on ne botit, mitä he haluavat, siellä järjestetään niitä tapahtumia ja kisoja, mitä he itse haluavat. Meillä on ollut tällaisia niin kun modekokouksia, missä meillä on paljon opiskelijamoderaattoreita. Niiden kanssa ollaan käyty keskustelua, että mitä he haluaisivat järjestää toisille, ja miten se saataisiin enemmän heidän näköiseksi, se [xxxxx 00:10:06]. Niin se on ollut hyvä mahdollisuus osallistaa heitä ja samalla tehdä siitä sellainen paikka, missä he tykkäävät olla ja haluavat itse kehittää. Parhaimmillaanhan se on silloin, kun minua ei tarvita, vaan että se pyörii itsenäisesti.

Eerikäinen [00:10:18]: Miten sitten tämä, miten nuoret tulevat sinne? Mistä kautta sinne tulee uusia nuoria, ja miten se käytännössä tapahtuu?

Putkonen [00:10:27]: Joo, siis tuo maanantaimarkkinointi on ehkä sellainen niin kun, ollut vaikeimpia asioita tämän digityön osalta mielestäni. Varsinkin kun tulee uudet opiskelijat, niin hei, rupea seuraamaan nuorisotyöntekijän someja ja tule meidän Discord-servulle. Niin se voi ehkä paperilla olla sellainen asia, mikä ei oikein kiinnosta monia. Että se on sellainen, mitä pitää puskea. Me olemme tehneet mainoslehtisiä ja sitten me pistämme omien sosiaalisten medioiden kautta sitä, ja sitten tietysti aina koetetaan mainita mahdollisimman paljon nuorille, jotka meidän toiminnoissa käyvät. Mutta minusta tuntuu, että monesti se vaatii, että sen nuoren kanssa on se luottamussuhde jo valmiiksi, ja että ne tietävät, mitä me teemme ja keitä me olemme, että olemme ihan kivoja tyyppejä, ennen kuin ne sinne viitsivät tulla, koska ne tietävät, että se on oppilaitosnuorisotyön hallinnoima. Että minä en tiedä onko se markkinointikysymys, pitäisikö sen muotoilla eri tavalla, että siitä saisi houkuttelevamman, mutta tavallaan paperilla se ei ehkä ole monille sellainen kovin kiinnostava asia, ennen kuin ne oppivat tuntemaan, niin kun mitä me teemme.

Eerikäinen [00:11:25]: Eli se teillä lähinnä lähtee siitä kasvokkaisesta kohtaamisesta, vuorovaikutuksesta liikkeelle, ja sitten siirrytään jossakin vaiheessa tuonne alustoille digiympäristöön tekemään asioita. Oletko sinä huomannut mitä eroa näissä kynnyksissä, että miten lähdetään seuraamaan, kommentoimaan, instaa? Miten ehkä snäpissä ja millainen kynnys on sitten Discordiin siirtymiseen? Tämä ehkä kiinnostaa, jos joku lähtee

tällaista toimintaa tekemään nyt, mistä se kannattaa lähteä liikkeelle ja mihin nuoret lähtevät helposti mukaan?

Putkonen [00:11:56]: No siis minä sanoisin, että snäppi on ollut sellainen, ainakin minun porukoilla, asiakkaila se missä on ollut helppo lähteä. Että ne käyttävät snäppiä jatkuvasti. Se on sama kuin mitä me ehkä käytämme whatsappia. Niin ne käyttävät snäppiä, se on ollut sellainen luonnollinen. Sitten Instagram alkaa olla sellainen, että... Ehkä tämän ikäisillä vielä on, mutta musta tuntuu, että sekin alkaa olemaan vähän vanhempien ihmisten, vanhempien nuorten juttu pikkuhiljaa. Discord on selkeästi kasvamassa pikkuhiljaa, mutta se on sellainen alusta, mitä kaikilla ei kyllä ole. Jos verrataan vaikka Snapchatiin, snäppi on kaikilla, mutta Discord on... Ja selkeästi se vieläkin on enemmän sitä niin kun pelimaailmaa. Ne, jotka pelaavat, niin niillä on kaikilla Discord, mutta sitten taas... niin sanotut perustyytit, niin niillä ei välttämättä sitä ole. Että monet kertovat, että ei minulla ole Discordia. Mutta snäppi ja TikTok ovat ne kaksi, mitä tällä hetkellä näen, että kaikki ovat jollain tasolla siinä hommassa mukana.

Eerikäinen [00:12:57]: Joo, käytätkö sinä itse TikTokia tuossa?

Putkonen [00:12:59]: Joo, minä oikeastaan tein juuri MyDay-videon tällä viikolla sinne, osana nuoristyon viikkoa. Että minä koitan silloin tällöin, ja olen vähän funtsinut, että mikä se minun identiteetti siellä on, ja olen ajatellut, että koitan ehkä luoda sellaista vähän niin kun opettavaista kontenttia. Että olen laittanut yhden videon, miten katsotaan paljonko sinulla on mahdollisuutta saada Kelalta asumistukea, ja yhden videon, että mitä kuraattori tekee. Olen koettanut tehdä vähän sellaista niin kun sarjaa, Mutta se vaatii, ainakin minulla on vaatinut duunia, jotenkin opetella sitä ja jotenkin lähteä sellaisen tuntemattoman alustan kanssa. Ja sekin on ollut minulle jotenkin, että kuinka paljon aikaa menee vain siihen, että minun pitäisi vain istua puhelimella ja selailla TikTokia. Ja kommentoida ja tykkäillä, että sen algoritmin saa sellaiseen kondikseen. Ja kuinka usein pitäisi postailla, että minä pysyn siellä nuorten fiidissä mukana. Niin se vaatii yllättävän paljon työtä.

Eerikäinen [00:13:57]: Entäpä sitten tämä, kun puhutaan siitä digitaalisessa toiminnassa olevasta sosiaalisesta kynnyksestä. Sitä voidaan tietysti rinnastaa siihen, että minkälaisilla otteilla siellä tehdään, kommunikoidaanko tekstillä, puheella, vai kenties videokuvalla, tai vaikkapa sähköpostin välityksellä. Mutta millaisena sinä olet kokenut sen, millaisia keskusteluja, millaisia asioita, aiheita siellä nousee oppilailta, opiskelijoilta ja nuorilta, kun ollaan tuolla digiympäristössä? Onko siinä jotakin eroa siihen, mitä siellä oppilaitosnuorisotyössä kasvokkaisissa kohtaamisissa ja muissa vuorovaikutuksissa tapahtuu?

Putkonen [00:14:44]: Tuo on hyvä kysymys. Ensin minä jotenkin ajattelin, että joo siellä on jotenkin omat juttunsa, mutta mitä enemmän sitä tehnyt, niin olen huomannut, että se on vain jatkumoa. Se on kaikki samaa jatkumoa. Että minä voin aloittaa aamulla keskustelun nuoren kanssa, vaikka snäpissä, kun se on matkalla. Tänään juuri laittoivat yhdet snäppiä aikaisin aamulla, että ne ovat, myöhästyivät bussista ja myöhästyvät nyt koulusta, ja sitten ne tulevat vaikka ruokkiksella sinne meidän nutalle hengaillemaan. Ja sitten, kun ne ovat lähteneet kotiin, niin ne saattavat reagoida johonkin minun instastööriin. Minusta ei kannata lähteä erottelemaan liikaa digitaalisia kohtaamisia ja sitä live-kohtaamista. Samaa kohtaamistahan se on, mutta se on vain eri alustojen kautta. Ja minun mielestäni myös keskustelut ovat tällä hetkellä, mitä näiden nuorten kanssa on, niin ihan laidasta laitaan. Ihan samalla tavalla kun nutankin puolella, mutta se ehkä mikä erottaa live-kohtaamisen ja verkkokohtaamisen on, että nuorilla on paljon suurempi mahdollisuus vaikuttaa, että miten he haluavat olla kontaktissa, miten he haluavat sen keskustelun. Eli meillä voi olla puhelua, meillä voi olla videopuhelua. Sitten voi olla snäpissä, että laittaa vain kuvia. Sitten voi laittaa videoita, voi laittaa tekstiä, voi laittaa meemejä. Eli tavallaan se on niin paljon. Ja kun nuorilla voi olla vaikea jotain tiettyä asiaa tuoda esiin, mutta sitten kun saa päättää, että miten sen tuo esiin, niin se on jotenkin minusta tuntuu, että se on matalakynnyksisempää, helposti jutella vaikeista asioista, kun ei tarvitse olla niin kuin kohdakkain pöydän ääressä ja sillä lailla niin kuin, ja meilläkin esimerkiksi nutalla käy 50-60 tyyppiä ruokkiksen aikana, niin se mahdollistaa myös sellaisen yksilötyön enemmän tavallaan siihen.

Eerikäinen [00:16:27]: Kyllä, ja tuo on hienoa, että tekemällä tätä digi-nuorisotyötä, niin pystytään tarjoamaan niitä kanavia ja mahdollisuuksia käyttää. Hyvin yksilöllistähän se varmaan on, että miten nuori haluaa missäkin tilanteessa, ja jostakin tietystä asiasta esimerkiksi keskustella. Tuo on mielenkiintoinen havainto ja ajattelin sellaista vähän tilannekuvaa, tämän päivän tilannekuvaa sinulta, joka teet sitä päivittäisessä arjessa. Toki meillä on tästä digivuorovaikutuksesta puhuttu pitkän pitkään aikaa, niin kauan kun se on ollut olemassa, mutta mielenkiintoinen päivitys tilanteeseen. Mitäs sitten, minkälaisia muuta kokemuksia sinulla on? Minkälaisia hyviä juttuja on nyt viime aikoina tullut, ja onko jotakin uutta, mitä olet oivaltanut diginuoristotyöstä tässä vuoden aikana?

Putkonen [00:17:23]: Yksi sellainen oivallus, minkä olen huomannut, on se, että silloin kun minä aloitin tekemään tätä digityötä enemmän ja panostamaan, niin minulla oli vähän sellaista, että haluaakohan nuo nuoret minua sinne niiden vaikka snäppeihin, koska minä näen niiden stoorit siinä kohtaa. Ja että haluavatko ne ottaa minua kaveriksi, niin sitten minunkin kaikki päivitykset tulevat niille. Mutta kyllä niin kun kysyntää on, kysyntää oikeasti on aikuiselle, joka on niiden kanssa niillä digitaalisilla kanavilla. Siis ihan kun niin kun välillä jotenkin olettaa, että kyllä ne tietävät, että minulla on snäppi. Mutta sitten kun me, jossain kohtaa se tulee esiin, onko sinulla snäppi? Joo minä äddään sitten sieltä kuusi tyyppiä, äddään ja rupean joka päivä snäppäilemään ihan niin kun huolella. Että jotenkin niin kun ei kannata kuumottaa liikaa sitä, että nyt minä olen aikuinen ja tulen niiden jotenkin varpaille, tai niin kun. Että pitää kyllä mainostaa ja tuoda itseään esiin, koska kyllä ne haluavat, että

siellä varsinkin verkkoympäristöissä on paljon kaikkea, esimerkiksi groomaus on ollut ehkä enemmän esillä tässä lähivuosina. Että siellä on joku, joka on heidän puolellaan ja heitä ymmärtää. Ja sitten myös jotenkin, kun ne tietävät, että minä olen siellä niiden kanssa, niin ne tajuavat, että minä välitän myös siitä, mitä ne tekevät siellä digitaalisella alustalla, ja minä ymmärrän ehkä jollain tasolla. Kun monilla nuorilla voi olla myös hirveä kynnys mennä kertomaan aikuisille, mitä siellä digimaailmassa tapahtuu, koska ne luulevat, että ne eivät ymmärrä tai sitten niitä ei kiinnosta, että mitä siellä tapahtuu, koska ne eivät ole koskaan nähneetkään, että tämä henkilö on ollut snäpissä tai TikTokissa tai muuta.

Eerikäinen [00:18:52]: Eli kannattaa perehtyä alustoihin ja teknologioihin ja heittäytyä sinne mukaan?

Putkonen [00:18:59]: Joo, ja ei kannata kuumottaa liikaa sitä, että nyt minä en osaa, nyt en ymmärrä. Nuoret ovat ihan kikkeissä, kun ne pääsevät opettamaan aikuiselle ja työntekijälle. Ja näyttää niin kun heidän sitä osaamistaan. Ja minä näkisin, että se on voimaannuttavaa nuorille monesti. Että hei, voitko opettaa minulle, miten TikToken tätä ominaisuutta käytetään. Ne ovat ihan messissä siinä hommassa. Se myös auttaa heitä ehkä osallistumaan siihen toimintaan itsessään.

Eerikäinen [00:19:28]: Kyllä, ja todella tärkeänä näen itsekin, että vaikka ohjausvuorovaikutusta ja viestintää, viestimistä nuorten kanssa tehdään, niin sitten se, että pääsevät osallistumaan itse siihen toiminnan määrittämiseen, mitä se oikeastaan on, vaikuttamaan sisältöön ja tekemään juuri tuon tyyppisiä juttuja, neuvomaan, ohjaamaan itsekin. Pääsevät loistamaan. Se on se ajatus ja sen olen huomannut tämän saman itse. Se on hyvä. Miten sitten, puhuit tuosta groomauksesta ja kaikkea muuta ikävää. Varmasti on kiusaamista, ulos sulkemista, kaikkea muuta ikävää, yksinäisyyden kokemusta. Ollaan digimaailmassa tai fyysisessä maailmassa, tai missä tahansa maailmassa. Miten kauan näistä muuten puhutaan eri maailmoina, niin se on eri juttu. Sinähän juuri äsken puhuit kohtaamisen näkökulmasta, se ei ehkä näyttänyt enää kovinkaan eroavaisena. Näitä ikäviä juttuja on, niin onko niitä vaikea tunnistaa? Näetkö sinä sitä miten paljon, ja millä tavalla sinä sitten nuorisotyöntekijänä pystyt siihen siellä vaikuttamaan?

Putkonen [00:20:46]: Se on ehkä ollut sellainen, että Discordin meille välillä saattaa tulla häiriköitsijöitä. Ja me olemme noiden meidän moderaattorinuorten kanssa käyty läpi, että miten ne asiat pitää hoitaa. Sitten myös käydään läpi ne tilanteet sitten jälkikäteen. Sitten hän menee vaikka snäppiin tai IG:een tai muuten. Enhän minä näe, että mitä heille siellä tapahtuu. Se ei ole niin jotenkaan sellainen julkinen tila, missä kaikki näkee. Että sitten siinä kohtaa minulla on nyt ollut sellainen tarkoitus, että ei vain käytä sitä digitaalisuutta pelkästään välineenä tai toimintaympäristönä, vaan että ihan samalla tavalla kuin kysytään nuorelta, että no miten menee koulussa, miten menee kotona, niin kysyy, että no onko

mitään nyt tapahtunut IG:ssä, miten on mennyt snäpissä, onko tullut maan, varsinkin nuoremmilta naisoletetuilta opiskelijoilta, niin kuullut paljon juuri siihen groomaukseen, ja sitten sellaisia sokerisetä -meininkejä ja muuta. Ja nekin ovat sellaisia, että niitä pitää muistaa kysyä, koska eivät ne tajua itse kertoa niitä asioita, kun ne eivät tiedä, että ymmärretäänkö me tai kiinnostavatko meitä ne asiat. Että pitää muistaa kysyä ja avata suu, ja näyttää kiinnostusta sitä niin kun nuorten verkkoelämää kohtaan, niin kyllä sieltä sitten saa tietää, ja sitten voidaan käsitellä niitä asioita yhdessä.

Eerikäinen [00:22:09]: Eli sama tämän kohtaamisen kautta, luotettavana aikuisena, nuoristotyöntekijänä, ihmisenä oleminen siellä samaan tapaan kuin muuallakin on?

Putkonen [00:22:22]: On. Ja tietysti siellä sitten pystyy hyvin myös... Tai se, mitä minä paljon teen stooreissa, on juuri, että koetan laittaa sitä interaktiivista kontenttia, eli kyselyitä ja mittareita ja muuta, niin sitten sinne voi laittaa myös, että oletko kohdannut verkossa häirintää, ja sitten katsoa, miten jengi siellä vastailee. Minusta tuntuu, että se on ollut tosi sellainen... Ainakin verkossa näkyy hyvin helposti sellainen niin kun hiljainen osallistuminen. Eli tavallaan, että häntä ei välttämättä näy tai kuulu, mutta hän vaikka katsoo sisältöä ja on siinä hommassa mukana, niin sitten tuollainen reagointi noihin digisisältöihin on selkeästi todella matalan kynnyksen. Että jos meillä on palautelaatikko nutalla, niin se näkee todella vähän käyttöä. Mutta sitten jos kysytään palautetta jonkun stoorin kautta Instagramissa, niin sitten sieltä tulee, melkein kaikki minun nuoret laittavat jotain, vaikka ne laittaisivat vain jonkun vitsin, niin sieltä tulee sitä osallisuutta. Minä en tiedä mikä siinä on, mikä on niin paljon helpompaa sitten siellä verkkoympäristöissä. Mutta interaktiivinen kontentti on ollut sellainen, mihin minä oon havahtunut tässä viimeisen, tai tämän syksyn aikana oikeastaan, että kuinka loistava juttu se on.

Eerikäinen [00:23:28]: Ehkä yksi sellainen, että jos me tähän podcastin loppupuolelle ruvetaan kokoamaan näitä asioita, että miksi tätä kannattaa tehdä, niin tuossahan oli jo ensimmäinen avaus siihen. Aika hyväkin sellainen. Onko tässä vielä jotain, jota haluaisit sanoa tuosta diginuoristotyöstä? Olemme aika hyvin käyneet tämä sinun oman duunisi näkökulmasta, tämä että mitä sinä sillä teet, millaisilla alustoilla toimit, millaisia eri vahvuuksia, haasteita tässä toiminnassa ehkä on. Mutta onko jotain muuta, mitä haluaisit sanoa? Tässä kohtaa ehkä voi myös antaa vinkkejä. Sinä olet vuoden verran tätä itse tehnyt, ja varmasti olet erilainen digi-oppilaitosnuoristotyöntekijä kun olit vuosi sitten, niin minkälaisia asioita haluaisit siitä sanoa tiivistettynä, että minkälainen kokemus on ollut ja mitä vinkkaisit heille, jotka ovat aloittamassa? Meillähän jatkuvasti tulee koulu-oppilaitosmaailmaan uusia ammattilaisia sekä nuoristotyöhön että muussa roolissa siinä kasvattajayhteisössä toimimaan. Mitä tästä digityöstä voitaisiin sanoa heille?

Putkonen [00:24:43]: Niin, no minä ensinnäkin sanoisin, että olkaa rohkeita, tai se kynnyks tuntuu hirveän korkealta ennen kuin siihen lähtee, mutta ottakaa yksi askel kerrallaan ja yksi toiminta kerrallaan, ja olkaa uteliaita. Että kun miettii, että kuinka paljon toimintoja noilla alustoilla on, kaikkia ei tarvitse ymmärtää kerralla. Kaikkea ei tarvitse tehdä heti, vaan TikTokiin, teet sen tilin, ja sitten vain selaat vähän muiden sisältöä. Ja kannattaa myös katsoa jokaisella alustalla tässä kohtaa on monia muita toimijoita, jotka tekevät sisältöä, niin voi kopsata sieltäkin ihan suoraan. Kaikki, mitä ne tekevät, niin tehkää samalla tavalla, mutta vain teidän se oppilaitos tai koulu mielessä. Että ei tarvitse keksiä pyörää uudestaan. Ja materiaalia, tutkimusta löytyy niin kun tästäkin hommasta. Vain lähtee ihmettelemään, ja on utelias ja valmiina heittäytymään. Ja ottaa askeleen kerrallaan, niin siitä tulee kyllä hyvä. Ja jotenkin minä olen tykännyt siitä, että siihen pystyisi käyttämään vaikka puolet työajasta, jos haluaisi, mutta sitä pystyy tekemään juuri niin paljon kuin haluaa. Minä yleensä aamun aloitan sillä, että laitan kaikki stoorit menemään, ja sitten pitkin päivää, kun tulee sellaisia sopivia hetkiä, niin sitten voi käydä vastailemassa ja juttelemassa, ja katsoa, että mitä sille Discordille kuuluu. Niin se on jotenkin tosi sellainen, että ei tarvitse enää olla sellaisia hetkiä, että no nyt minulla on tunti aikaa, enkä oikein tiedä, että mitä tässä oikein tekisi, kaikki opiskelijat tovat tunnilla, koska oppilaitoksessahan me olemme myös todella sidottuna siihen opintojen aikatauluun. Siihen, että kuka on tunnilla, onko niillä taukoja missä kohtaa, varsinkin jos mennään lukiopuolelle, koska niillä ei ole työsaleja ollenkaan. Niin jos tulee sellaista, ettei oikein tiedä, että jos tulee tyhjiä hetkiä, niin minun mielestäni tuo somettaminen on aivan loistava, koska sitä voi tehdä juuri, että minulla on kymmenen minuuttia aikaa, no minä teen kymmenen minuuttia sitä. No minulla on tunti aikaa, minä teen tunnin sitä. Jotenkin aivan sellainen loistava. Ja vaan se ihan osa kaikkea nuorisotyötä, että kannattaa muistaa pitää se sellaisena aiheena aina jotenkin esille ja olla kiinnostunut siitä, mitä nuori tekee. Saattaa olla, että sinä et ymmärrä sitä, mutta sinä opit, kun kuuntelet. Ja se, että sinä osoitat kiinnostusta siihen, niin se on se tärkein osa nuorelle. Ei niin kun, 90 prosenttia nuorista, ei niitä kiinnostaa, että tiedätkö sinä kaiken, vaan se, että sinä kuuntelet ja koetat ymmärtää. Sitähän varten me oikeasti täällä olemme.

Eerikäinen [00:27:06]: Viitaten tuohon aiempaan keskusteluun, niin jos et ymmärrä, mutta osoitat kiinnostusta, niin saattaa olla, että hetken päästä ymmärrät.

Putkonen [00:27:13]: Niin, ja nuorilla on hirveän kiva opettaa sinulle se.

Eerikäinen [00:27:17]: Kyllä, nimenomaan. Yksi, mikä jäi puhumatta vielä, niin tuo... Ollaan paljon puhuttu nyt täällä, esimerkiksi osaamiskeskus Nuoskan verkostoissa tällaisesta aiheesta kuin ryhmäyttäminen, yhteishengen rakentaminen ja tällaisen hyvä ryhmätoiminnan järjestäminen, että millä tavalla se pitäisi tänä päivänä tehdä. Miten tämä digitaalinen tekeminen tukee sitä, ja voiko tuolla... Esimerkiksi Discord-kanava ja tällainen, siellä puhuttiin aikaisemmin yhteisöllisyydestä, mutta pystyykö siellä tekemään tällaista

ryhmäyttävää toimintaa? Oletko ikinä kokeillut mitään aktiviteetteja tai tällaisia? Otetaan tällaisena bonuskysymyksenä tähän. Minulla nimittäin juolahti tämä mieleen ihan tuossa.

Putkonen [00:28:05]: Joo. Ehdottomasti voi, mutta sitten vaan pitää muistaa, että kun monesti puhutaan, että nykynuoret ovat niin diginatiiveja. Minun mielestäni tuo sana on suoraan sanottuna tyhmä termi, koska se luo oletuksen, että kaikilla nuorilla on tietyn tasoiset digitaidot, vaikka se johtuu todella paljon siitä, millainen ympäristö heillä on, minkälaiset digitaaliset välineet heillä on, onko kaikilla tietokonetta esimerkiksi. Että me ei voida olettaa, että jos me tehdään Discord-kanava, luokkaryhmälle, että kaikilla olisi Discordia, tai ymmärtäisivät miten se toimii. Mutta sitten kun ollaan kaikki saatu niin kun samalle lähtöviivalle, ja saadaan tehtyä sellaista toimintaa, missä kaikki pysyvät perässä, niin vähän samalla tavalla kuin puhuin, että kohtaaminen on kohtaamista oli se digi- tai live-ympäristössä, niin samalla tavalla pystyy myös ryhmäyttämään. Että olen tehnyt... Vaikka on piirrä ja arvaa, voi tehdä ryhmänä netissä, sellainen kuin scribblio, tai sitten olen tehnyt yhteisötaidetta. En muista minkäköhän sen nimi oli, mutta se on vain [paintti?? 00:29:02] ja sitten kaikki pääsevät osalliseksi sitä. Että aktiviteetteja pystyy tekemään.

Ryhmäyttäminenhan pääpointtina on niin kun, että mielekästä tavoitteellista tekemistä yhdessä, mikä auttaa heitä tutustumaan toisiinsa. Niin kun digiympäristössä ei ole mitään digiympäristölle ominaista, mikä estäisi sen. Pitää vaan funtsia. Ehdottomasti tällaisissa kannattaa jutella niiden nuorten kanssa, että minkälaisissa ympäristössä he osaavat ja pystyvät olemaan. Ettei voida olettaa, että kaikki nyt osaisivat noita hommia, jos mekään emme osaa.

Eerikäinen [00:29:37]: Nyt kun tässä on jonkun aikaa tästä digitaalisesta koulu- ja oppilaitosnuorisotyöstä tarinoitu, niin alkaa käydä selväksi, että tällaisen kokonaisuuden läpipuhuminen jossakin noin puoli tuntia, tai vähän alle tai vähän yli kestävässä podcastissa ei... Antaa vaan ehkä aihetta miettiä seuraavan jakson tekemistä tässä aiheesta. Oletko samaa mieltä? Tuosta noin niin kun menetelmät, sisällöt ja se käytännön tekeminen siellä Discordissa esimerkiksi. Siihen olisi tosi hauska pureutua vielä lisää jossakin kohtaa. Ja ehkä meidän Nuoskan kautta katsoa, että jotakin YouTube-sisältöä vielä tässä rakennettaisiin. Mutta onpa ollut mukava kuunnella tätä tosiaan digitaalista nuorisotyötä olen itsekkin ollut kehittämässä. Tässä takavuosina on siitä Nuoskan kautta koulutettu, mutta siitä on jo hetki aikaa. Niin tämän niin kun tämän hetken tilanteen kuuleminen, ja mitä kaikkea upeata siellä on tapahtunut, miten on tätä Discordia otettu käyttöön, miten näitä some-alustoja käytetään, ja ehkä tärkeimpänä se, että miten nuoret tähän suhtautuvat. Se on, minulle jäi todella positiivinen vaikutelma tästä työstä, mitä te siellä Vantaalla teette. Jotenkin tässä on ollut hienoa se, että mitä silloin ennen koronaa on kehitetty digitaalista nuorisotyötä Suomessa. Siellä on ollut todella ansiokasta työtä tehty monin paikoin. Esimerkiksi Verke. Verke on tuottanut paljon materiaalia, ja sitä on laajasti hyödynnetty. Tätä on myös tutkittu. Jotenkin kivaa nähdä, että nämä asiat, joita silloin on pohdittu, tämä niin kun eri alustojen käyttö, tämä sosiaalisen kynnyksen erot fyysisessä kohtaamisessa tai sitten eri tavalla tapahtuvassa digitaalisessa vuorovaikutuksessa, niin millä tavalla ne nyt heijastuvat tässä

sinun työssäsi. Ja sitten tärkeimpänä tämä, millä tavalla, sinäkin puhuit siitä, miten nuoret otetaan mukaan tämän toiminnan suunnitteluun, tekemiseen ja toteuttamiseen. Tavallaan ne ideat, ihanteet, joita silloin digi-nuorisotyössä on, niin on nyt jalostunut ja konkretisoitunut siihen, mitä sinäkin teet tuolla teidän oppilaitoksissa nuorten kanssa. Oli todella kiva kuulla tästä. Minä jotenkin veikkaan tosiaan, että tästä aiheesta vielä jatketaan. Tässä kohtaa ehkä sanoin sinulle suuret kiitokset, Miro.

Putkonen [00:32:25]: Kiitos.

Eerikäinen [00:32:26]: Kiitoksia myös podcastin kuuntelijoille. Palataan seuraavassa jaksossa.

[äänite päättyy]